

Perspektiver på 'Den grønne trepart'

Stiig Markager

Aarhus Universitet, Institut for Ecoscience

Historisk aftale

- Fælles erkendelse af at landbruget skal fylde markant mindre i landskabet
- Vandrammedirektivet skal overholdes
- Det er kvælstof fra dansk landbrug som er årsag til det økologisk sammenbrud i havet

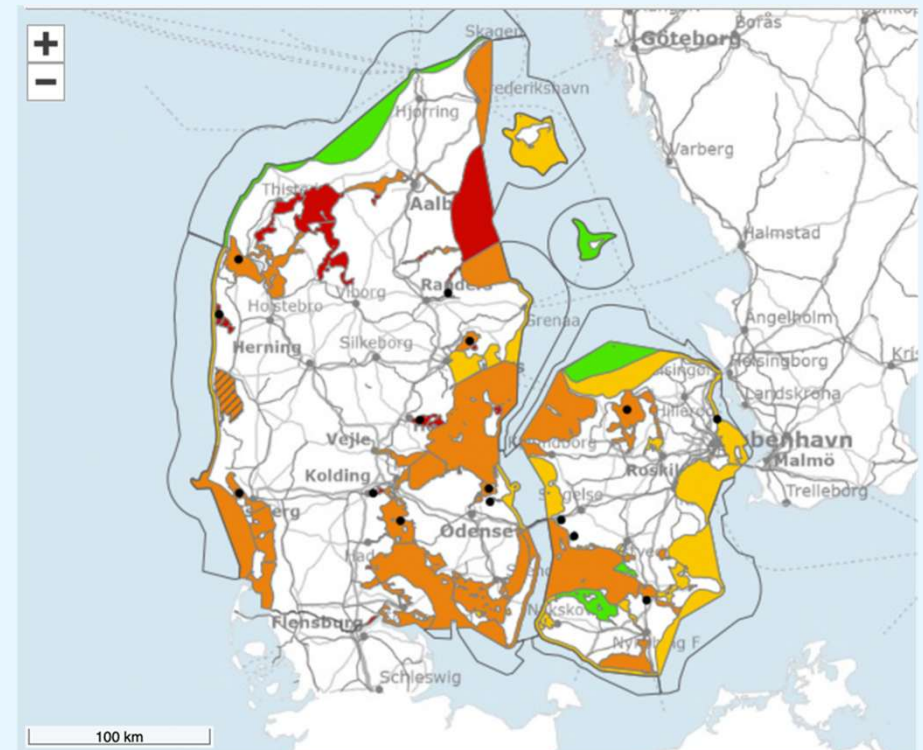
1. Mindre frigivelse af CO₂ og lattergas
2. Mindre kvælstof ud i vandmiljøet
3. Mindre fosfor ud i vandmiljøet
4. Tilbageholder vand i landskabet
5. Biodiversitet
6. Rekreative muligheder
7. Pesticider i drikkevand
8. Nitrat i drikkevand
9. Minus behov for grødeskæring

Indhold

Arealer – faste antal hektar:
140.000 til klima-lavbund
250.000 til skov
I alt 390.000 ha

Kvælstofreduktion på
14.000 tons N pr. år
= yderligere måske
100.000 hektar

Tidslinje

- Forår 2025: Politisk aftale om markregulering (kvælstofhammeren)
- Maj 2025: Kortmateriale på plads
- Nov. 2025: Kommunerne har vedtaget og indsendt plan for arealer
- Forår 2026: Aftaler indgås med lodsejere
- Medio 2026: Status for aftaler om udtagning/omlægning
- 2027: Landbrugsdrift ophøre på alle arealer
- 2025 > Fysiske ændringer i landskabet

Hvilke arealer?

Drikke-
vand?

Natur og
biodiver-
sitet?

Hydro-
logi?

P-proble-
matik?

Rekreative
værdier?

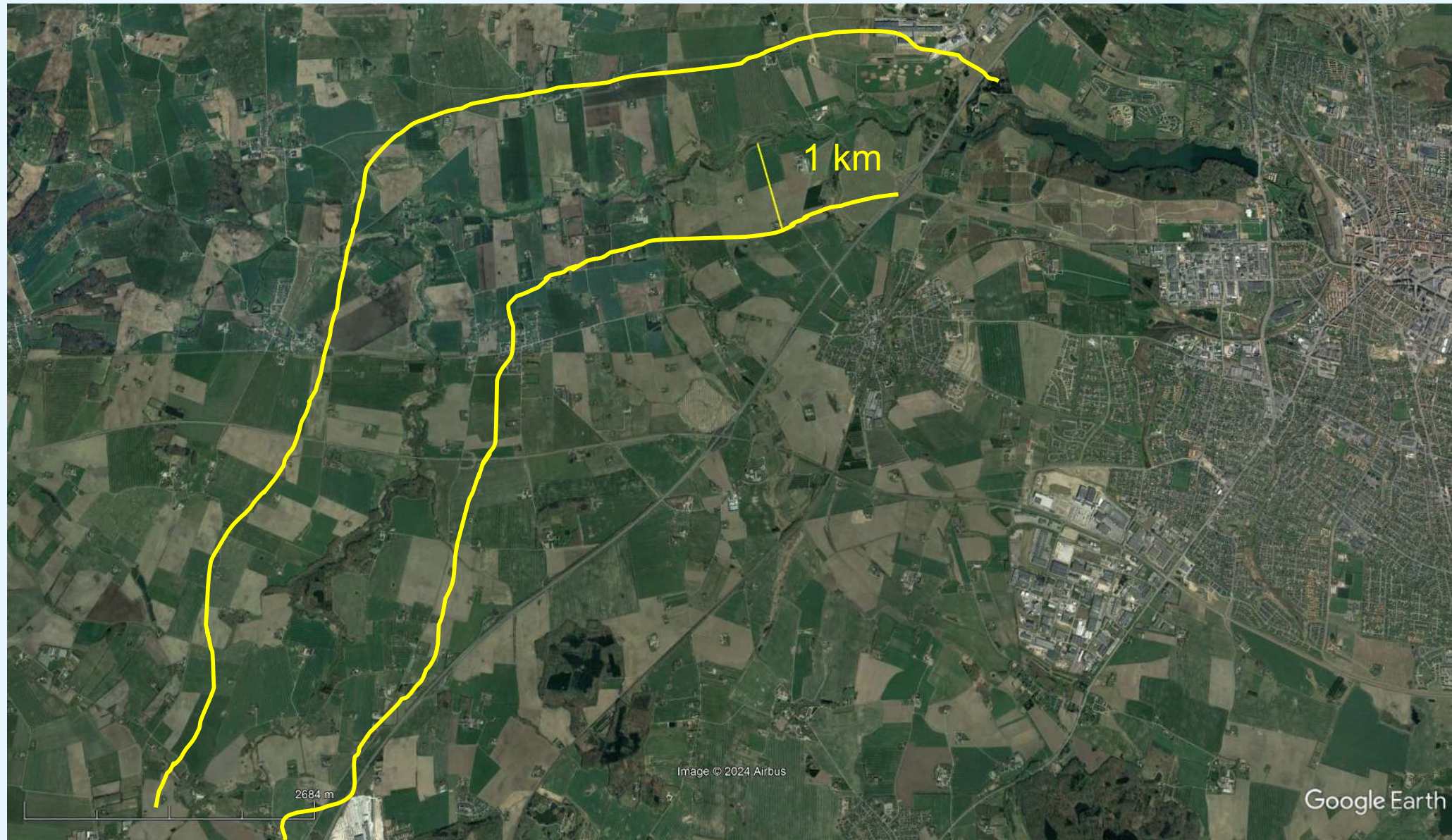

N-
potential?

Her er det ikke hensigtsmæssigt at dyrke jorden

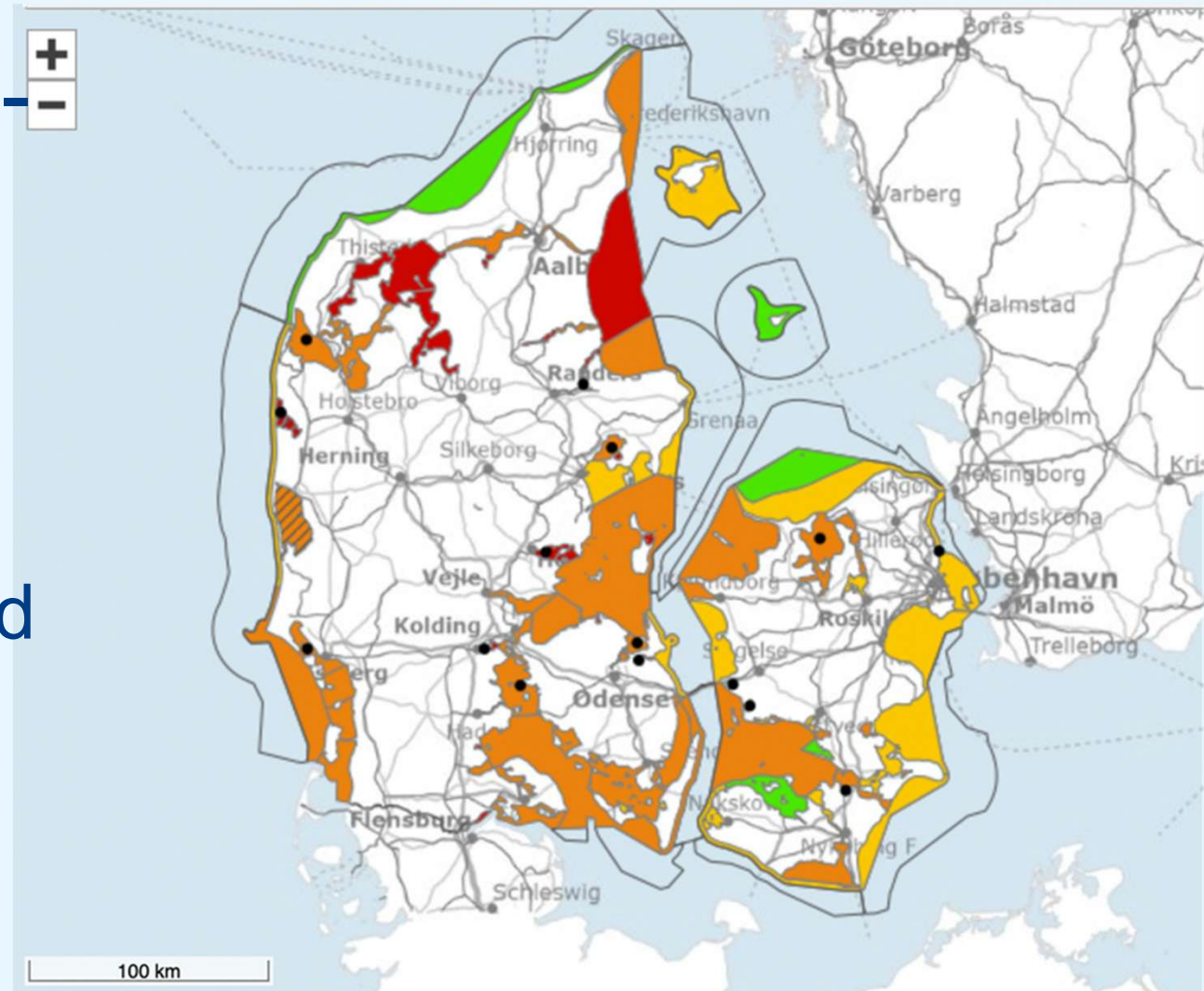
....og her

Perspektiver på kvælstof

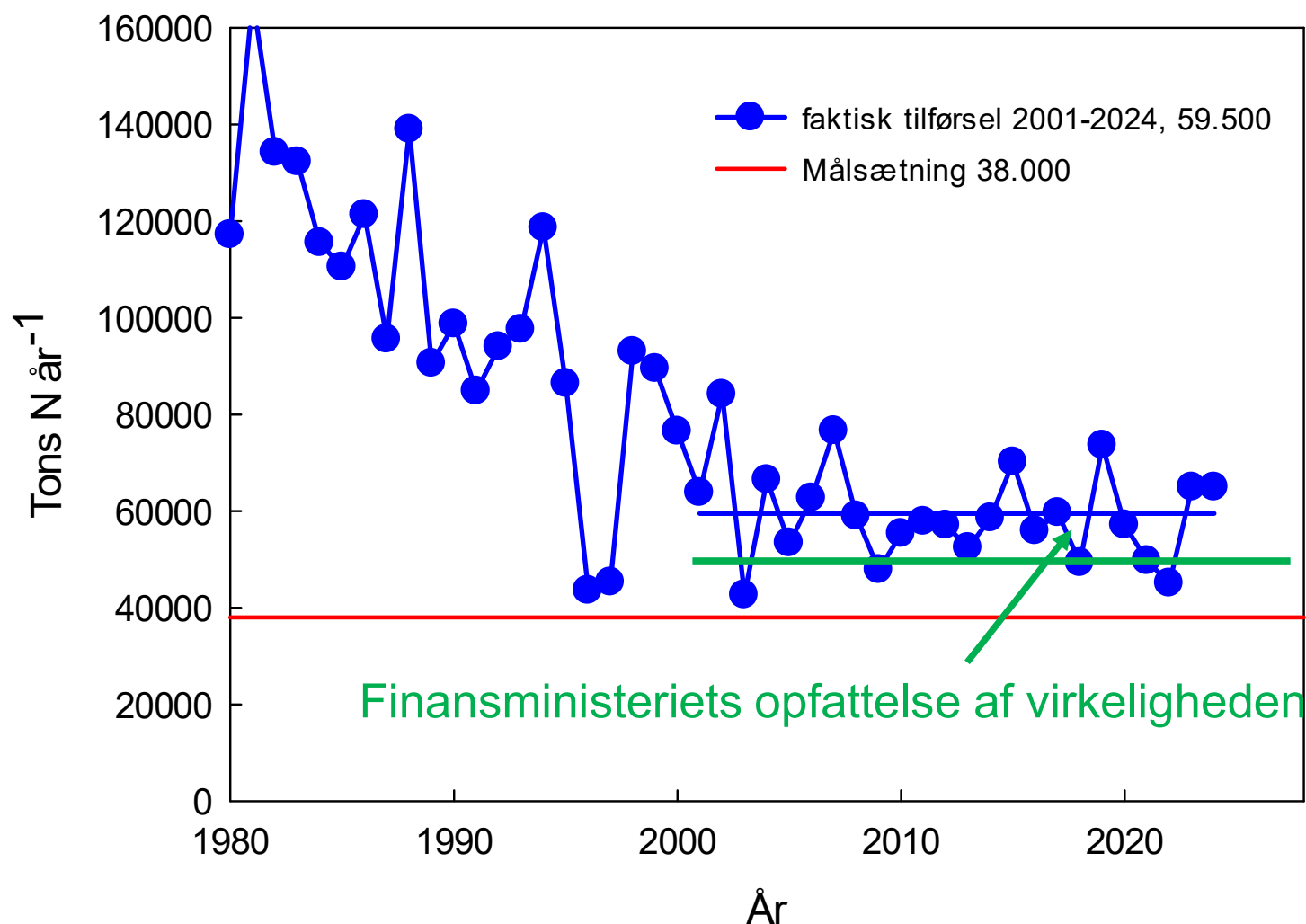
Områder hvor 80-90 procent af landbrugsjorden skal omlægges:

Indre Mariager Fjord
Sydøstlige del af Limfjorden

Perspektiver på kvælstof

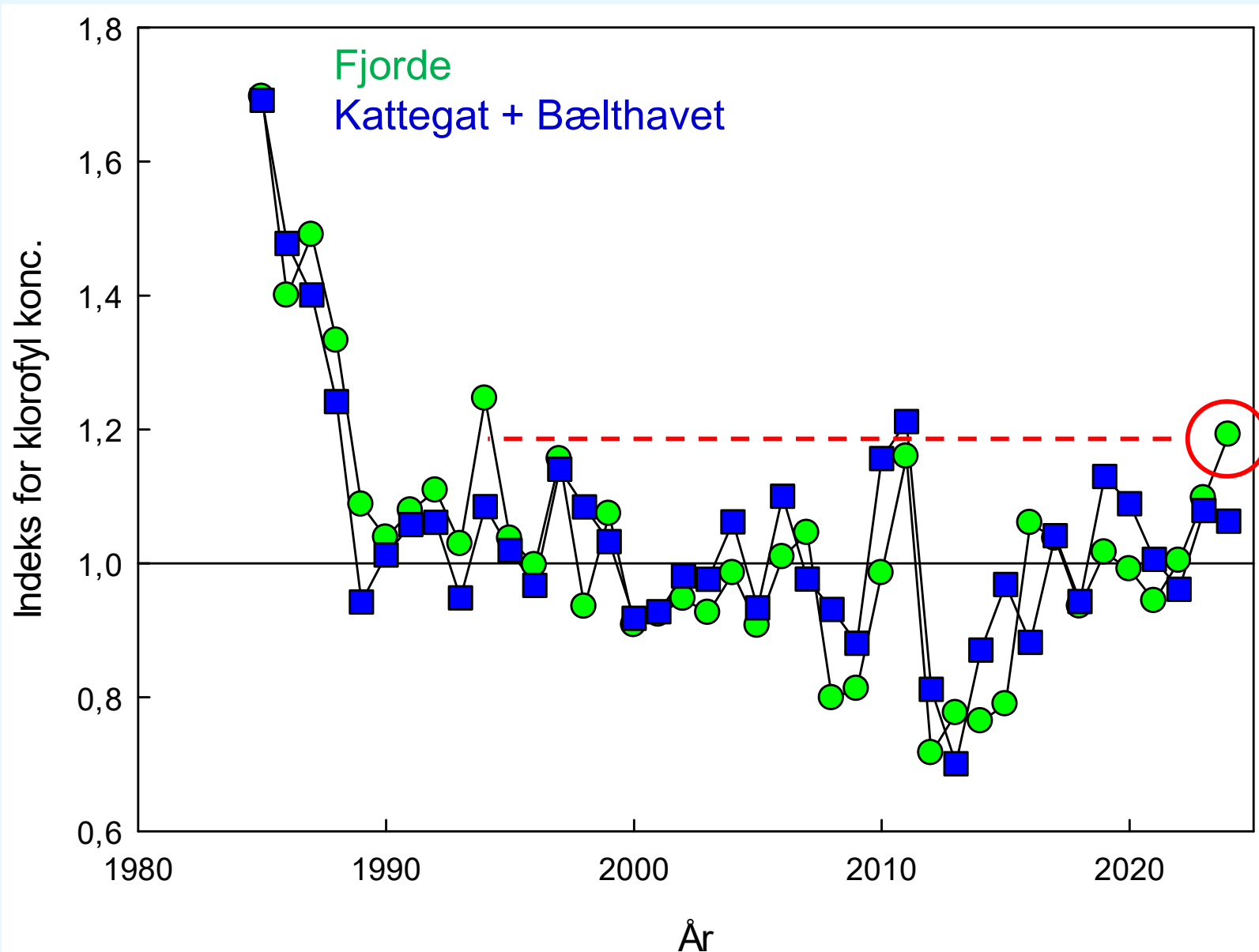
Danmarks udledninger af kvælstof til havet

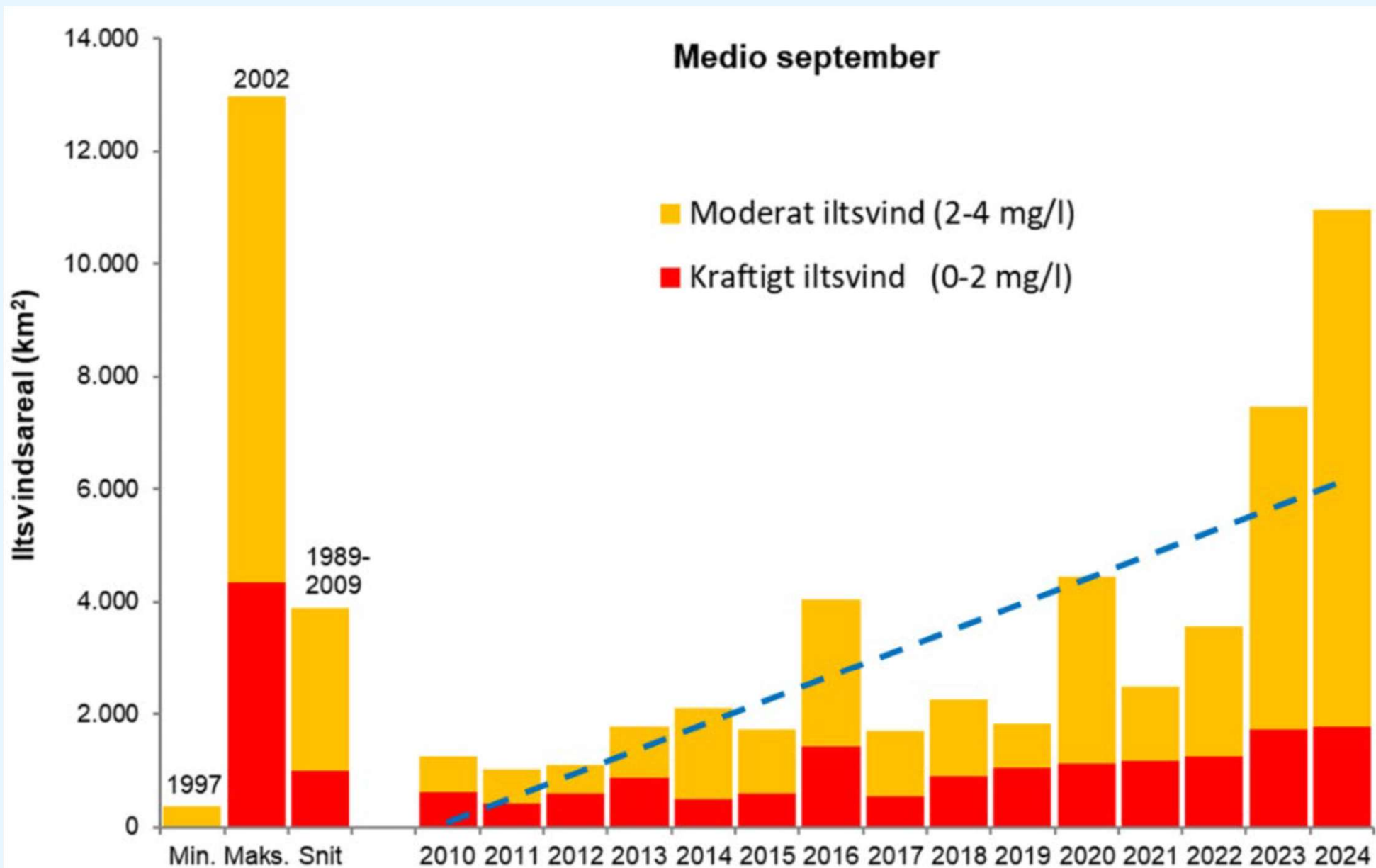
Reelt indsats-
behov er ca
24.500 tons N
pr. år.

G3 antager
14.000 tons N
pr. år = 58 % af
behov

Koncentrationen af alger i vandet

Udvikling i areal med iltsvind

Markregulering - kvælstofhammeren

Det afgørende element i aftalen

Pris på landbrugsjord: 198.000 kr pr. hektar (1. kvartal 2024)

43 milliarder / 390.000 hektar = 110.000

43 milliarder / 600.000 hektar = 72.000

Tak for opmærksomheden

Ugens gæst: <https://www.dr.dk/lyd/p1/ugens-gaest/ugens-gaest-2024/ugens-gaest-stiig-markager-11162408175>

Genstart: <https://www.dr.dk/lyd/special-radio/genstart/genstart-2024/genstart-markagers-mission-11802450273>

Udsyn: <https://www.dr.dk/lyd/p1/udsyn/udsyn-2024/udsyn-doedvande-11802401143>

Danmarks Vilde natur:
<https://www.youtube.com/watch?v=dWLQI-FqJgg>

[Podcast om kvælstof: Den dyrisk time](#)

Morgendagen er ukendt - heldigvis